

پمفلت آموزشی چیست؟

پمفلت نوعی رسانه آموزشی است . در ابعاد کاغذ A4 تهیه میشود . و به طور معمول به سه قسمت تقسیم میگردد . این رسانه می تواند آموزشی ، هشدار دهنده و یا تبلیغاتی باشد . کم حجم بوده و برای مطالعه از حوصله شخص مطالعه کننده خارج نیست . پمفلت به عنوان یک تقویت کننده یادگیری برای جلسات گروهی و آموزشهای فردی مورد استفاده واقع میشود . به عنوان یک یاد آورنده نکات مهم جلسه آموزشی عمل می کند . این رسانه را در مکان های عمومی و به هنگام درخواست افراد میتوان به آنها ارائه نمود .

موضوعات عمده مورد بررسی در این رسانه عبارت است از : 1- بیماریها 2- معرفی وسایل و روشها 3- رفتار های بهداشتی

اصول کلی که جهت تهیه این رسانه می بایست در نظر باشد عبارت است از : منطبق بودن مطالب و تصاویر با شرایط محلی موجود - استفاده از تصاویر و رنگهای جالب - بر خور داری از زبان ساده و قابل فهم برای گروه هدف مورد نظر پمفلت - داشتن پیامهایی که می بایست کوتاه و مرتبط با موضوع پمفلت باشد و ذکر آدرسی جهت پاسخگویی به سوالاتی که ممکن است به دنبال مطالعه پمفلت برای مخاطب پیش بیاید .

رسانه پمفلت در سه قسمت 1- روی جلد 2- صفحات داخلی 3- صفحه پشت جلد بررسی میشود .

صفحه روی جلد :

- نام و نشان ساز مان تهیه کننده قید میشود .
- عنوان نشریه قید میشود .
- تصویر متناسب با موضوع ، طرح میشود .
- نام فرد ، واحد یا مرکز تهیه کننده ، قید میشود .
- نام ناشر ، شماره و تاریخ انتشار (برای زمان انتشار نهائی) قید میشود .
- گروه هدف هر پمفلت بهتر است قید شود .

صفحات داخلی :

- با نام خدا آغاز میشود .
- در مقدمه اهمیت موضوع قید میشود .

- از تصاویر مناسب با شرایط محلی استفاده میشود .
- از تنوع رنگ استفاده میشود .
- ادبیات به کار رفته ، ساده و قابل فهم می باشد .
- پیامها کوتاه بوده و برای گروه هدف پمفلت مفهوم می باشد .
- اگر موضوع بررسی یک بیماری باشد موارد زیر رعایت میشود .
- معرفی کلی بیماری
- راه های سرایت یا ابتلا به بیماری
- پیش گیری و درمان بیماری
- اگر موضوع پمفلت ، طریقه استفاده از وسایل و یا روشها باشد ، موارد زیر رعایت میشود .
- زمان استفاده
- مکان استفاده از وسیله
- مدت استفاده از وسیله یا روش
- طرز تهیه یا استفاده و تاثیرات وسیله یا روش
- اگر موضوع پمفلت بررسی رفتار باشد ، موارد زیر رعایت میشود .
- فایده یا ضرر رفتار مورد نظر .
- صفحه پشت جلد پمفلت :
- در صورت نیاز از هشدار یا شعار ، آیه ، روایت یا نقل قول (یکی یا چند مورد) استفاده میشود .
- نشانی و شماره تماس جهت پاسخگویی به سوالات قید میشود .
- تذکر : ویژگی یک شعار خوب استفاده شده در پمفلت عبارت است از : ساده و صریح باشد . مخاطب شعار معنی آن فوراً بفهمد (یعنی فرصتی را برای فکر کردن در باره منظور از طرح شعار از دست ندهد) مثبت

باشد (دعوت به انجام یک رفتار باشد . با فعل مثبت تمام شود .) - د ر اندازه و جاهای مختلف کار آئی داشته باشد . مرتبط با هدف کلیدی برنامه آموزشی باشد .

- تذکر : قبل از تهیه پمفلت می بایست تا حد امکان وضعیت اطلاعات گروه هدف مورد آموزش، نوع رفتار های آنها و در صورت امکان بررسی نگرش گروه هدف یا نمونه ای از آن بررسی شده و رسانه یاد شده به قصد تغییر دانش ، نگرش یا آموزش یک مهارت رفتاری تهیه شود .

- تذکر : طرح اولیه پمفلت می بایست در گروه هدف تعیین شده چند نوبت پیش آزمون شود و به دنبال نظر سنجی تغییرات لازم تا جایی انجام شود که 90 درصد افراد همان معنی را که منظور طراح پمفلت است از عکسها و نوشته ها داشته باشند . عکس ها و نوشته ها را دوست بدارند . هیچ پیشنهادی برای تغییر پمفلت نداشته باشند .

- تذکر : تعیین محتوی بر اساس اولویت بندی به صورت زیر تهیه میشود .

- - مهارت ، دانش یا نگرشی که آموزش گیرنده (باید بداند) در اولویت اول مطرح میشود .

- - مهارت ، دانش یا نگرشی که آموزش گیرنده (خوب است بداند) در اولویت بعدی مطرح میشود .

- - مهارت ، دانش یا نگرشی که آموزش گیرنده (خیلی خوب است بداند) در اولویت آخر مطرح میشود .

طبیعی است که این اولویت بندی د رمورد گروه های هدف مختلف ، متفاوت خواهد بود . به طور مثال مطلبی که برای یک گروه هدف در ر ردیف (باید بداند) قرار گرفته برای گروه هدف دیگر ممکن است در رده (خیلی خوب است بداند) قرار گیرد .

. نمونه سوالاتی که به عنوان راهنمای پیش آزمون به قصد تغییر و اصلاح مطالب و تصاویر پمفلت (و

همچنین ارزشیابی پمفلت) می تواند به کار رود عبارت است از :

چه اطلاعاتی دریافت کردید ؟

به نظر شما معنی این نوشته چیست؟

این تصویر چه چیزی را می خواهد نشان بدهد ؟

آیا به شما می گوید کاری انجام دهید ؟

آگر بله ، چه کاری ؟

آیا نوشته با تصاویر هماهنگی دارد ؟

در این صفحه از چه چیزی خوشتان آمد ؟

چه چیزی را دوست ندارید ؟

آیا کلماتی در این جا نوشته شده است که شما معنی آن را متوجه نشده باشید؟

کدام کلمات ؟

به جای این کلمه بهتر بود از چه لغات دیگری استفاده شود ؟

مهمترین پیام این جملات و تصاویر چیست ؟

در این پیام چه تغییری بدهیم بهتر است ؟

در این تصویر چه تغییری بدهیم بهتر است ؟

ما می خواهیم این مطلب بهتر شود و به راحتی برای افراد قابل درک باشد ، شما فکر می کنید ، چگونه این

کار امکان پذیر است ؟

منابع :

- شجاعی زاده ، داود - مدل های مطالعه رفتار در آموزش سلامت - انتشارات وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی - چاپ اول 1379
- قدوسیان،احمد، قاسمی ، محمد ، سرمست حمیده - مبانی و کار برد تکنولوژی آموزشی در ارتقای سلامت - انتشارات بحر العلوم قزوین 1382
- قاسمی ، محمد -نحوه ساز ماندهی یک کار گاه آموزشی : انتشارات دانشگاه علوم پزشکی قزوین
- آموزش اثر بخش در بهداشت - واحد آموزش بهداشت معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - 1381
- ایار- سمیر- پور اسلامی - پور اسلامی ،محمد - در باره ایدز آموزش بدهیم- گروه مدیریت برنامه های آموزش سلامت - چاپ اول - 1381
- هابلی،جان - برقراری ارتباط برای بهداشت - ترجمه سعید پارسی نیا - انتشارات جوان - چاپ اول - 1372

تهیه و تنظیم : مهرداد عبا باف